

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

shaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravlštvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamesne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Državni proračun.

Jako podrobno in vestno so konservativno-narodni poslanci letos pretresovali proračun za l. 1884. t. j. koliko dohodkov bo letos državnih in koliko stroškov. Iz njega poizvemo, da bo zopet se več izdavalo, nego prejemale. Liberalci to našim poslancem očitajo pa zelo po krivici.

Stroškov bo okolo 511 milijonov goldinarjev: največja svota gre za obresti dolgovom, koje so nemški liberalci v kratkih letih bili za 500 milijonov pomnožili pa niso državi skoro nič novih posestev pripravili, še prodali so starih mnogo. No in za ove obresti moramo sedaj davkeplačilci skrbeti, s a m o l e t o s 121,395.143 fl. Druga znatna svota, namreč 104 milijone potrebuje finančno ministerstvo, kder sedaj ni mogoče kaj odškrenoti, kakor tudi pri trgovinskem ministerstvu ne. Zakaj ne? Ker morata Arlberško, česko, moravsko in gališko železnico dozidati, in še Rudolfovo, Franc-Jožefovo in Predarlško za državo kupiti. To je uže davno bilo potrebno, a liberalci so drugod denarje nemno trošili. Sedaj dobi država veliko železnic v roke in bode tarife lahko sama določevala tako, kakor bo vseobčnim koristim ugajala. Dalje moramo omeniti še 88,774.977 fl., katere doplačujemo k stroškom za avstrijsko-ogersko vojaštvo!

Ostale svote so menjše, n pr. za cesarski dvor, 4,650.000 fl., cesarjevo kabinetno uradnico 72,272, državni zbor 973.841, ministerski svet 1,010.409, znotranje zadeve 18,674.039, deželne brambovce 9,368.343, pouk 19,315.841, poljedelstvo 13,322.700, justično ministerstvo 20.899.570, za penzije 15,574.200, subvencije 17,306.060 fl. železnicam itd., opravištvo državnega dolga 988.510, vkup 511,119.390 fl.

Dohodki so nastavljeni na 472,364.577 fl., t. j. 12 milijonov več, kakor lani, čeravno so letos gruntni davek le s 34 milijoni v račun vzeli. To naj naši kmetje dobro pomnijo.

Postavno bi finančni minister lahko tirjal 37 milijonov in ko bi liberalci imeli večino, bi zahtevalo se 41 milijonov. Toda konservativno-narodna večina je še od postavne svote 37 milijonov odbila 3 in tako kmetom breme olajšala. Liberalci kaj podobnega še nikoli niso storili. Finančni minister pa je to storil tem laglje, ker so mu naši poslanci colninsko postavo tako izpremenili, da dobiva precej colnine. Da ko bi ne trebalo železnic staviti in kupovati, ne bilo bi skoro nobenega primanjkljaja; kajti brez omenjenih stroškov manjka le 5 milijonov; pred 5 leti je še tukaj manjkalo 25 milijonov. Naši poslanci so torej liberalno gospodarstvo toliko zboljšali, da so letni primanjkljaj pri rednem državnem upravništvu skrčili za 20 milijonov. In drugo leto, ko odpadne mnogo izrednih stroškov za železnice, dosegnejo bržčas ravnotežje v državnem proračunu. To je pa velik uspeh. Bog nam le ohrani mir doma in zunaj in blagoslovi delo naših rok!

Štajerski Slovenci zahtevamo slovenski oddelek graške c. k. namestnije in zakaj?

(Govor poslanca dr. Vošnjaka v državnem zboru 15. marca, to pa po stenografnem zapisniku).

Visoka zbornica! Dovolim si nekoliko opomb o deželnej upravi v Štajerskej in sicer vsled spomenice, ki se je pred nekoliko dnevi po „Slovenskem društvu“ v Mariboru predložila visokej vladi. Ta spomenica tiče se treh točk, v njej stavijo se tri prošnje, prva zadeva jezikovno znanje uradnikov na Spodnjem Štajerskem. Če vzamemo statistično priručno knjigo Štajerske v roko, nahajamo na Dolenjem Štirskem zapisanega blizu 400.000 slovenskega prebivalstva, poleg katerih je po mestih upisanih 40.000 Nemcev.

Ako pa premotrimo jezikovno znanje uradnikov, pa nahajamo žalibože, da večina politič-

nih uradnikov ni zmožna slovenščine, jezika prebivalstva.

V spomenici, ki se je predložila ekscelenci gospodu ministru notranjih zadev, se izrečno navaja, da je v raznih okrajnih glavarstvih nastavljenih 42 političnih uradnikov, izmed katerih je samo šestorica zmožna slovenščine v govoru in v pisavi, 17 pa ima le toliko zmožnosti, da se morejo za silo porazumeti s strankami; 19 pa slovenski prav nič ne zna — akoravno — kakor rečeno — imajo večinoma s slovenskimi strankami posla. Če si ogledamo posamična okrajna glavarstva, vidimo, da pri okrajnem glavarstvu Mariborskem, kjer je 75.000 Slovencev in 9000 Nemcev — mesto Maribor ne računjeno — od 15 uradnikov niti eden slovenščine v govoru in pisavi zmožen ni, 4 govore za silo, ostali (11) pa niti besedice slovenski ne znajo. Pri okrajnem glavarstvu v Celji je malo boljše, tudi mora biti, ker jih izmed 123.000 duš pripada 120.000 slovenske narodnosti.

Ondukaj je pač izmed 10 uradnikov četverica slovenščine v govoru in pisavi zmožna, dva znata slovenski govoriti, 4 pa prav nič slovenski ne znajo. Jednake razmere so pri drugih okrajnih glavarstvih po deželi. Vidimo tedaj, da akoravno je 92 odstotkov spodnje-štajerskega prebivalstva slovenske narodnosti, vendar prevagujoča večina uradnikov ne zna jezika prebivalstva. Slovensko društvo smatralo je za svojo dolžnost, te odnošaje objaviti visokej vladi, in če se od kake strani pripominja, da se je s tem nameravala denuncijacija proti uradnikom, je to nekako čudno. Če se tu o uradnikih govori, da nemale potrebnega jezikovnega znanja, to ni nikaka ovadba, saj lahko službujejo v drugih krajih dežele in večina uradnikov bode, kakor mislim, vesela, če se jim nakaže službovanje v tacih krajih, kjer znanje družega deželnega jezika ni potrebno. Kajti ti uradniki čutijo sami svoje neugodno stanje, kedar se odpošljejo na komisijon, kjer imajo opraviti samo s slovenskimi strankami in niti zapisnika sestaviti ne mogó. Blizu Maribora n. pr. — ta slučaj je tudi v spomenici omenjen — dogodilo se je, da je bil odredjen komisar v vodnej zadevi, da sta obe stranki bila Slovenca, ki nesta znala niti besedice nemški, in da komisar s strankama ni mogel napraviti zapisnika, ker ni razumel, kaj ste stranki povedale. Jedno stranko zastopal je notar in komisar obrnil se je nanj, naj bi tudi za drugo, tedaj nasprotno stranko narekoval zapisnik, kar pa notar seveda ni hotel, ker jezikovnej nezmožnosti uradnikovej na ljubo, ni hotel zastopati nasprotno stranke.

A nasledki jezikovnega neznanja so v časih veliko žalostnejši, da tragični, in tu se moram ozreti na zares žalosten slučaj, ki se je

lansko leto v Brežiškem okraji dogodil, kakor znano, našla se je pred tremi leti v tem okraji trsna uš. Vsled tega uvele so se vse po zakonu zapovedane naredbe, tudi vinogradi so se pustošili. Na podlagi zakona storjene naredbe bile so ničeve, ker se je kakor znano trsna uš kljubu vsem tem naredbam vedno dalje razprostirala. A k sreči menda trsna uš ondi ni napravila toliko škode, kakor n. pr. na Francoskem, ker vinogradi še vedno dobro rodé, le da jih treba nekoliko bolje oskrbovati in gnojiti. Navzlic triletnemu obstanku trsne uši, kazali so vinogradi lansko leto jako dobro branje. Trte bile so bogato z grozdjem obložene. Kljubu temu se je trtnoušnej komisiji potrebno zdelo, začeti z izruvanjem posamičnih trsov in celih vinogradov ravno ob takem času, ko se je že najlepše grozdje kazalo. Vsled tega bilo je prebivalstvo, kakor lahko umljivo, razburjeno in zgodilo se je, da se je v 13. dan julija več stotin kmetov pred vinogradi nabralo, ko so čuli, da pride komisija preiskavat njih vinograde in morda tudi uničevat trte. Komisar vzal je žandarje in se podal k onim vinogradom; a ko je ta komisar, ki niti besedice slovenski ne zna, videl, da je več sto ljudij zbranih in se nekako pretilno držé, šel je proč in pusti žandarje s toliko množino kmetov same, ne da bi bil kmete opozoril na nezakonito postopanje, ne da bi jih bil nagovoril, naj gredó narazen.

(Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Kako imamo ravnati s kravami ob času brejosti.

Sploh se pri kravah brejost dokaj hitreje spozna kakor pri kobilah. V prvi polovici je kaj težavno za trdno izreči ali je krava breja, posebno pri prvesnicah, čeravno so znamenja nekatera, ki za to govorijo, namreč, da se krava ne poja več, da je mirnejša, da pojema mleko, katero pa postaja gosteje, bogatejše na smetani.

Še le v drugi polovici brejostne dobe spoznati se more obilnejši trebuh in proti koncu te dobe se lahko tudi občuti lega mladiča.

Veliko je na strežbi breje živali ležeče, zato hočem o tem nekaj dobrih nasvetov podati. Posebno na to treba paziti, da se brejim kravam ne poklada taka piča, katera napenja ali da je predražljiva. Prav posebno škodljivo je plesnjivo vohko seno, slabo spravljen otava, zmrzneni krompir in pese, od slane napadena trava, skisane olove tropine (trebarji), plesnjive lanene preše itd. Kaj previdno treba tudi postopati pri prestopu iz zimskega suhega krmenja na zeleno spomladansko. Ta menjava se nikakor ne sme hipoma izvršiti, sicer napade krave driska, ki je posebno za visoko breje

krave lahko nevarna. Pa tudi jeseni naj se ne neha takoj z zelenim krmenjem. Sploh naj se pomešava suha z zeleno klajo tako, da se nove klaje žival lahko in brez škode privadi.

Nič manj treba svariti pastirje, ki pode breje krave.

Hitro tekanje, skakanje zamore vpljivati, da se sad loči od maternice, ter da krava zvrže. Dobro pa je, da se krave spustijo vsak dan nekoliko ur na prosto, da se mirno sprehodijo in tako sprehajanje je posebno pred porodom še celo neobhodno potrebno, ker take krave, ki vedno priklenene v hlevu stojijo navadno težje teletijo. Brejim kravam naj se tudi obilniši nastilja, da ležijo na mehkem in da imajo tudi gorko ležišče. Posebno treba paziti na to, da ne stoji krava na preveč viseči legi, sicer se je bati materničnega prepada (truta).

Tudi na molžo treba pri brejih kravah ozirati se. V prvi dobi torej po teletenji je mlečnost naj obilniša, ter vstraja skoz 8 do 10 tednov, potem polagoma pojenjava in navadno 4 do 8 tednov pred teletenjem zopet popolnoma prestane.

Jako se maščuje predolgo molženje, kakor nekateri to store, da krave res vzdržavajo mleko do zopetnega teletenja, pa prav tako gotovo je, da potem storijo slabotno tele in da pa potem dokaj manje molzejo, torej dvojna zguba.

Koj po porodu je prvo mleko rumeno in dokaj bolj slano od navadnega, kakeršnje je potem čez 5 dni naprej. Prvo mleko je od narave uže odločeno za izčiščenje mladiča, zato jako krivo storijo oni, ki zametavajo to mleko in ne pustijo, da bi ga mlado rojeno tele popilo. Zarad obilnih solnatih obstojnih delov ima to prvo mleko čistilno lastnost, sčisti tele od smolatega maternege blata in če se tele tega ne oprosti, nastajajo pogostoma trdovratne driske, katere so uže mnogo telet ugonobile.

V prvi dobi molže naj se krava po trikrat na dan pa do čistega izmolzuje, ker nemarno izmolzenje ima za nasledek zgubo mleka in prav pogostoma je tudi krivo vnetja vimena. Pozneje pa, ko krava uže pol manj molze, je bol umestno dvakratno izmolzenje na dan.

(Konec prih.)

Hmeljarsko društvo je v Žavci dobro zborovalo. Udeležilo je se mnogo gospodov pa tudi gospá in nad 20 kmetov. Društvenikov je 124. O hmeljarstvu govoril je g. Haupt nemški, g. Hausenbihler slovenski. Slednji je tudi priporočal vrbinje zasajati za košarstvo. V odbor bili so prejšnji gospodje izvoljeni in še g. Ernest Širca pa g. Zelinka.

Karpe smejo prodavati do 1. maja, potem do 30. maja ne. Tako je e. k. namestnija določila.

Kmetijska družba štajerska izdaja tudi v slovenskem jeziku svoj „Landbote“. Izšlo je letos uže 7 številk pa dela se z njimi tako skrivnostno, kakor da bi ga Slovencem ne privoščili. Bilo bi dobro, da bi dotičniki na slovenskem Štajerskem malo pobrigali se za slovensko glasilo kmetijske družbe.

Sejmi. 15. aprila Ligist, Ljutomer, Ptuj-ska gora, Marija snežna, Soštanj, Zdole, Podčetrtek, Wildon, 16. aprila Spielfeld, 17. aprila Kapela nad Brežicami, Nova cerkva, 19. aprila Dobje, 20. aprila Klek.

Dopisi.

Iz Maribora. (Dr. Radaj — frater Konrad Nagele — posojilnica — čitalnica — sodnija.) Narodne Slovence, zlasti vrle slovenske župane pa volilce mariborskega, slov. bistrškega in sv. lenartskega okraja je nenadna novica močno razveselila, da je jihov tukajšnji prvoboritelj in deželni poslanec g. dr. Franc Radaj od svitlega cesarja bil odlikovan. Dobil je vitežki križec Franc-Jozefovega reda. Vse mu iz srca čestitata, le nemčurji pa nemškutarji se kislo držijo. — Bivši frater frančiškanski Konrad, sedaj oženjeni profesor Nagele neprestano rogovili po okolici za nemški šulvercin pa za liberalizem. Sedaj voha uže v gornji Kungoti in Dupleku pa najde le „fige“. — Posojilnica slovenska je meseca marca prejela 28.277 fl. 47 kr., izdala 26.467 fl. 98 kr., torej prometa 54.745 fl. 45 kr. — Scherbaumova 17letna hčerka se je obesila in čevljar Horvat se je na železnico vlegel in bil povožen. — Filharmonično društvo dobilo je 200 fl. od naučnega ministra podpore. — V čitalnici je zadnjo nedeljo g. Koprivnik opisoval vse sedaj v okolici cvetoče rastline, za kar so mu čitalničarji živahno zahvalo izražali. — Tolovaja Jurij Močič pa Martin Lepenik iz Rožpaha sta obsojena, prvi na 3, drugi na 2½ leta v kajho.

Od sv. Marjete na Pesnici. (Gospod Jurij Urbas †). Žalostno je zadonel v mirni in tihí noči predzadnje nedelje, t. j. 30. sušca t. l. farni zvon, ter tožljivo razlegal svoj mili glas po lepej Pesniški dolini in vabil trudne spalce iz sladkega spanja. Vse bilo je po konci in povpraševalo, kaj da bi bilo? In česar smo se bali, to se je zgodilo. Preblagi gospod župnik Jurij Urbas so mirno v Gospodu zaspali. Zelo smo bili iznenadeni, kajti tisti den so še meševali, božjo besedo razlagali, popoldansko božjo službo opravljali potem še svoje duhovske molitve molili in še le proti večeru v postelj vlegli. Njihovi zadnji trenutki bili so mirno spanje, iz katerega se niso več prebudili. Čeravno Jih je smrt na videz nepripravljenih zadela, vendar temu ni tako; kajti v sredo poprej opravili so svojo velikonočno spo-

ved. Njihova prerana smrt podaja nam lepe nauke, kateri nas učé, kako skrivnostna in neznaná so božja pota in da pred njo nihče in nikdar varen ni. Ona ne prizanaša osivelemu starčeku ob palici, ne nedolžnemu otroku v zibelki pa tudi pograbi marljivega delalca pri svojem opravilu. Vest o prezgodaj umrlem gospodu župniku raznesla se je kakor blisk v bližnje župnije. Dne 2. aprila bil je sijajen pa žalosten pokop. Od vseh strani privrelo je toliko ljudstva, da se je človeku milo pri srci storilo, videti toliko krščanstva skupaj. Ob 9. uri prenesli smo truplo pokojnega, katero je spremljevalo 23 duhovnikov iz 3 dekanij v cerkev, kjer so se navadne molitve za mrtve opravljale. Sv. mešo služili so prečastiti gospod kanonik in dekan Kandut. Oni so po sv. meši stopili na pridiznico in zbranimu ljudstvu ganljivo govorili, da je vse jokalo in se solzilo, kar je čast. kanonika napotilo k opombi: „Iz vaših solz berem vašo ljubezen do pokojnega župnika.“ Njihove lepe besede in nauki pa najdejo tudi hvaležna srca. Po opravilu v cerkvi preneslo se je truplo na mirodvor, kamor so pokojni toliko in toliko umrlih faranov spremili. Po dokončani molitvi zapeli so pevci „Blagor mu“ in zatem šolska mladež „Hladen grob se ti odpira“. G. Urbas bili so rojeni na visokem Slemenu Selniške fare dne 5. aprila 1822 v duhovnika blagoslovljeni v Gradci dne 21. junija 1848. Službovali so v prvem času na Nemškem in pozneje pri sv. Jurji na Ščavnici in od leta 1875 kot župnik pri sv. Marjeti na Pesnici. Naj v miru počivajo.

Iz Mozirja. (Zastava Savinjskega sokola) je se naročila po bivšem tajniku „Sokola“ Ljubljanskega gosp. V. Legat-u in izdelala jo je fabrika: Krickl in Schweiger v Beči. Zastava izgotovljena je iz težke dvojnato naložene belo-modro-rudeče fine svile (gros-grain), visoka je 135 ctm. dolga 170 ctm. Na prednji strani krasi zastavo „Sokolov monogram“, kateri na spodnjem delu obdaja lepo izdelan lipov venec, nad istim pa v polukrogu društveni pozdrav: „Na zdravje!“; vse pristno zlato. Na drugej strani je „jugoslovanski grb“, na sreberno dno z zlatom vezan, nad njim avstrijska krona, izdelana posebno lepo in pravilno. — Zastava obrobljena je s 6 cmt. dolgimi zlatimi bollion-franžami, drog zastave pa je v gotiškem slogu lepo rezljan ter pozlačen. „Sokol“ na konci zastave stane sam 100 fl., naročil ga je g. Tambornini: izdelal pa mojsterski Ljubljančan g. Karol Kosak. Omeniti nam je še krasnega bandelirja za zastavonošo, ki ima na prsih „Sokolov monogram“, na prekrizji pa „jugoslovanski grb“ v zlatu. Zastavo „Savinjskega Sokola“, predno se je naročila, skiciral je mestni inženir g. J. Duffé. Obrisi, po katerih se je delala, napravili so se pa v Beči. Prav iz srca čestitamo hrabremu „Sav.

Sokolu“ na toli krasnej zastavi. Slikal bode isto narodni fotograf g. Pogorelec, in se bodo fotografije dobivale v dan slavnosti blagoslovljenja o Binkoštih v Mozirji, za kar se delajo velike priprave.

Iz Ormoža. [Izv.-Dop] (Učiteljsko društvo) obstoji na podlagi svojih, odlokom vis. c. k. namestništva dne 23. junija 1873. l. št. 8279 potrjenih pravil že nad 10 let ter je lani svojo desetletnico sijajno obhajalo. — Če so društva vsplah potrebna in opravičena, gotovo so to pri ljudskih učiteljih, ki živé raztreseno po deželi, ker je združujejo in k delovanju spodbujajo. — To potrebo so gotovo čutili ustanovitelji tega društva in zadovoljnostjo moramo priznati, da je bilo delovanje ravno tega društva do sedaj živahno, zadostujoče vsem zahtevam naobraženega človeka. Sedaj pa je nastala v društvenem življenju neka mlačnost in bati se je za društveni obstanek. Že 7 mesecev ni bilo zborovanja! Kdo je to zakrivil? Kakor je to v obče znano, gotovo nikdo drugi, kakor društveno vodstvo, predsednik g. nadučitelj K. — Seje je sicer razpisaval, a tako, da društveniki pozivov ali dobili niso ali vendar ne ob pravem časi in tako se je večkrat namerilo, da je priromalo kakih pet. Učiteljsstvu to ugajati ne more in smelo trdim, tudi ne ugaja. Stvarno je toraj pitanje, kaj kani, p. n. učiteljsstvo ukrenoti, da se tem sitnostim v okom pride? Ali kani pričakovati trenutek, da se iz sedaj narodnega društva sčasoma izcimí, kakor v Ptujih, društvo največ obstoječe iz „starejših“ učiteljev, ki ima nalogo pospeševati učenje — protinaravno učenje na slovenskih tleh nemškega jezika!? To v ozbiljno pretresovanje p. n. učiteljsstvu ormoškega okraja posebno pa g. načelniku s tem, ali bi se ne dal vpeljati takov red, ka bi se povabila na vsakokratno zborovanje, recimo 14 dni poprej razpošiljala? Podporni ud.

Iz Koroškega. (Železnice) so dolžne tudi k občinskim dokladam doplačevati. Pamet in pravica kažeta, da bi morale to plačevati tistim občanom v korist, v katerih se njihove proge nahajajo. To se pa ne godi. Pri nas plačuje železnica vso svojo občinsko doklado v glavnem mestu, to je v Celovci, uboge srenje po deželi ne dobijo nič. Ali ni to goropadna krivica? So li občine dolžne mesto Celovce podpirati? Od kod ima Celovce pravico do te podpore? Na to nedostojnost so kmetje uže pozorni. Pri sv. Ropertu blizu Celovca so se sešli župani cele dežele in baje sklenoli tej krivici konec storiti. Želimo jim srečnega uspeha! V. K.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesarjevič Rudolf odpotuje 14. t. m. k turškemu sultanu. — V severnej

deželi Češkej rogovilijo nemško-liberalni prusaki tako drzno, da bo obsednega stanu ali hitre sodbe treba, v Liberec so baje namenjeni državni redarji, da prevzamejo posel mestnih policajev, ki Čehov niso hoteli braniti, če so jih nemčurji na ulici zasramovali. Na Dunaji snujejo Čehi 3 nove šole in teater. — Liberalci nemčurji komaj čakajo, da bi minister Taaffe odstopil in ker ne odstopi, tolažijo se z lažmi, da je uže ta ali uni možakar za ministra določen pa ni res. — Judovski mešetarji vogerskih govodrejecev so na Dunaji strašno se bogatili, mnogo izmed njih je milijonarjev, ker so vso kupčijo s klavno živino pograbili, domačim živinorejcem slabe cene vsiljevali, a Dunajčanom strašno drago meso. Vlada hoteč temu konec storiti, je odpravila 30. marca t. l. ovo mešetarstvo in sedaj je ogenj v judovskih strehah. Za Dunaj hočejo v Požunu na Vogerskem napraviti sejem, a spodnje-avstrijski c. k. namestnik je prepovedal vvažanje vogerske živine od ondat, dokler nje ne pregleda živinozdravniška komisija v Marcheggu. To pa je vogerske ministre razdražilo in zahtevajo, naj naši ministri vse prekličejo in se judovskim mešetarjem uklonijo. Prepis še ni končan. — Državni zbor snide se 25. t. m. in zboruje do 20. maja, potem se razpišejo volitve za deželne zборе, n. pr. štajerski in koroški. Narodnjaki ne pozabite tega. Borba nas čaka silna! — V Ljubljani gre vendar enkrat stari Gertscher v pokoj; kedaj bodemo Slovencem poročali, da ga so posnemali Vsem želimo dolgo življenje v pokoji! — Ljubljanski škof bode baje vsakako dr. Gogala. Zelo prav, — Praška trgovinska zbornica je razpuščena. Čehi dobijo sedaj gotovo jim pristajajočo večino. — Hrvatski sobor bo kmalu sklican. Zagorsko železnico bodo tudi precej pričeli staviti, toda uže sedaj pravijo, da bo uradovanje vse madjarsko; skoro ni mogoče.

Vnanje države. Železni Bismark je kot prajzovski minister svojemu kralju Viljelmu pomogel, da je ta postal nemški cesar, on sam pa nemškega cesarstva kancelar. Sedaj odloži Bismark vse poslovanje v prajzovskem ministerstvu, kot 70letni mož hoče miru in ostane le samo še kancelar. Pravijo pa tudi, da je Bismark to nalašč storil: cesar in kralj Viljelm hoče miru s katoliško cerkvo, a Bismarka je sram svoje besede zoper katoličane prekljcati. Zato stopi malo v stran in med tem se lahko završi nagodba mirovna s papežem. — Ruski car pride baje ob konci aprila v Kil na Holsteinskem, kder se snide z nemškim cesarjem. General Črnjajev pustil je službo guvernerja v Buhari, general Komarov je blizu Merva bil napaden pa je sovražne čete grozno pobil, sedaj stavi trdnjavo blizu Merva. — Bolgari delajo krepko na združenje z Rumelijo. — Turški sultan sprl se je z greškim patrijarhom v Carjemgradu, a sedaj hočejo Grki nadškofa v Atenah proglasiti za patrijarha. To bi za

Turke bil velik udarec, kajti to bi vedno oči vseh turških Grekov obračalo v greško kraljestvo in nja glavno mesto Atene. — Francozi se v Tonkingu grdo obnašajo, če je res, kar se poroča, da so v Sontai-ji mesto izropali, ljudi poklali, čeravno so se ti bili uže udali, in da so 600 kitajskih ujetnikov kar postrelili. To je res grdo za krščanske Francoze in bode katoliškim misijonarjem mnogo škodovala ta nepotrebna in toraj divja strogost. — Angležem se huda godi v Sudanu. Od morja Rudečega se ne upajo daleč v deželo. Govorica, da je Mahdi umrl, se ne potrjuje in od Hartuma do Bendera je vse polno ustašev. Osoda Gordona v Hartumu je negotova, vsakako opasna.

Za poduk in kratek čas.

Prebivalcem celjske okolice zaradi občinskih volitev.

(Izv. dopis od Savinje.)

Znano Vam je, predragi prebivalci celjske okolice, da bomo imeli kmalu zopet nove občinske volitve. Kmetje, posestniki in vsi volilci, Vaša sveta in narodna dolžnost je, da storite vse, kar je le mogoče in postavno, da pri teh volitvah gotovo zmagamo! Vzemite si vsi dobro k srcu resnične besede in dobre svete, ktere Vam tukaj damo.

Gotovo je Vam še dobro znano, kako grdo so delali zoper nas celjski nemškutarji pa naši nasprotniki pri zadnjih volitvah meseca decembra 1883, da bi bili Vas poštene slovenske kmete, kateri ste dozdej v Vaši občini sami gospodarili, iz občinskega odbora popolnem izpodrinili. Ti nesramni ljudje so hoteli spraviti v Vaš občinski odbor naše najhujše nasprotnike, kateri gotovo nimajo za Vas ljubezni in tudi ne srca. Ogibajte se jih tedaj povsod in ne dajte se od njih zmotiti ali še celo tako pregovoriti da bi svojo lepo slovensko domovino in svoj mili slovenski materni jezik za par cigar, za liter vina, ali pa za nekaj judeževih grošev tako izdali, kakor je Judež Iškarjot izdal Jezusa za 30 srebernikov.

Nekoliko naših kmetov se je bilo sicer dalo pri zadnjih volitvah zapeljati. Tiste bodi sram, da so svojo občino in domovino tako nasprotnikom izdajali. Naj se spokorijo in boljšajo!

Slovenski volilci in posestniki pa morate gledati in skrbeti, da jih zdaj zopet na pravo pot pripeljete. Zdaj ne sme nobeden v tisto skledo pljuvati, iz ktere je, in Vi kmetje ne smete biti v občini le hlapci nemškutarjev in Vaših nasprotnikov, temveč Vi morate biti sami gospodarji.

Da boste pa vedeli, kateri volilci so Vam nezvesti postali, da jih boste zdaj spreobrnili,

in kateri so naši največji nasprotniki, da se jih boste ogibali, pazite na to, kar sledi:

Zoper nas Slovence s vsemi močmi najbolj delajo: V Celji Jožef Štibeneg, kterege se nekteri kmetje že od daleč bojijo in ustrašijo, če ga zagledajo, potem Rakuši, štacunarji Kumer, Šmidl, Canger, Valand, vahterca in celjski lisjak in Žurbi, pek Jožef Zima, Jožef Negri, ki z lesom kupčuje. Več drugih je še, kateri čisto na tihem delajo, in mislijo da mi tega ne vemo, pa vse te, ki so nevarni, kakor tiha voda, Vam tudi še pozneje naznanimo.

V Spodnji Hudinji so: mlinar Luc, župan Anton Malle, oštir Jezernik, po domače Erjavc; v Gaberji so: oštir Čulk, mesar Klabučar in mizar Kralj; na Savi je Jur Gaberšek in neki Dolenc. Tega Dolenca je bil eden naših vrlih in poštenih kmetov že iz hiše vun vrgel, ker je bil preveč siten in je za nemškutarje agitiral. Na Babnem je tisti Dolenc, kateri vozi kramarje na sejme.

Na Ostrožnem so zmotili nemškutarji Ant. Vidmajer. Na Savodni so naši nasprotniki Marovšek in Fridrih za svetim Jožefom in oba Zima. Za Starim gradom je naš najhujši nasprotnik Anton Mravlak; nemškutarji so tudi zmotili tam Janeza Završka po domače Pušnika. V Pečovniku je Birgl in celjski mestni gojzdar Kumer po domače Štelak. Tudi Štibeneg iz Celja kmete tam na limance lovi. V Polulah je Rom, ki je v žlahti z Mravlakom za Starim gradom; na Bregu je oštir Franeki in oštir Zaje, na Miklavževem hribu pa oštir Koojan.

Ravno tako delata zoper nas tudi občinski policaj Marjančnik in občinski pisar Hofman. Celjani in nemškutarji pa najbolj okoli pošiljajo nekega Ehsa, ki je pisar pri celjski občini, da kmete nadleguje in jih lovi v past. Celjskemu opatu tudi ne smete nič verjeti ali mu zaupati, kar se tiče teh volitev, ker on ni naš, ampak celó z nasprotniki drži. Nekteri Celjani hočejo iti v Levec, da bodo tam pri volilcih za nemškutarje agitirali. Med temi je menda več mesarjev, posebno se sliši, da zelo zoper nas dela mesar Škaberne in njegov brat Škaberne, oštir pri „Zamorci“. Taki hočejo tedaj z vso silo na Levčane pritiskati, da bi oni z našimi nasprotniki volili, pa mislimo, da to ne bo šlo, ker kmetje v Levci so preveč prebrisanane glave in imajo vže toliko zavednosti, da se ne bodo dali od nasprotnikov zmotiti. Tedaj kmetje, dobro pazite, kedar pridete v Celje kaj kupovat ali pit, da Vas tam ne zmotijo!

Če pa pridejo ti nemškutarji pa naši nasprotniki k Vam agitirat, pokažite jim vrata kakor je storil tisti kmet na Lavi z Dolencem.

Ne poslušajte nikoli krivih prerokov in zvutih lisjakov, ki so zaviti v ovčjo kožo. Take

volilce pa, kateri še te reči dobro ne poznajo in ne vejo kakšna velika nevarnost je za nas, če nasprotniki zmagajo, in tiste, kateri se od zadnjih volitev še niso zadosti ščajmali ali zbrih-tali, morate precej povsod podučevati in jih varovati, da jih nasprotniki ne zmotijo in ne zapeljajo. Držite se povsod trdno, kakor skala! Ne bodite peščici tujcev, nemčurjev, v norce in posmeh. Poštena slovenska duša ne pljune v lastno skledo. Branimo slovensha tla. Zmaga mora naša biti.

Smešnica 15. Slovenec sreča dva učenca iz šulvereinske Pekerske šole, ki ga po nemčurskej šegi pozdravljata: gutten-tog! Ko ju pa Slovenec nemški vpraša, od kod sta (woher seid ihr? gledata debelo in naposled lepo slovenski barata: kaj ste rekli? Slovenec odide smehljaje se in si misli: toliko nemščine bi se pa človek v slovenskej šoli dendenes tudi naučil.

Razne stvari.

(Zadnja številka) Slov. Gospodarja bila je zopet konfiscirana, ker je poprej došla k okrajnemu glavarju iz tiskarne, kakor na pošto dano naznanilo zastran izpremembe v osebi odgovornega urednika. Naj toraj potrpijo p. n. prejemniki, dopisatelji, dokler se več ne razmota.

(Lepo knjigo) je izdal ljubljanski profesor bogoslovja č. g. Zupanič, namreč „Duhovno pastirstvo.“

(Mastne „fige“ šulvereinu) pokazali so vrli Zrečani pri Konjicah, ki so doposlane pristopnice k šulvereinu nepodpisane poslali nazaj. Tako je prav. Slava značajnim Zrečanom.

(Narodni učitelji) konjiškega okraja so v okrajni šolski svet izvolili kot strokovnjaka g. J. Dobnika, učitelja v št. Florijanu, v predsednika učiteljskemu društvu pa g. L. Tribnika, nadučitelja v Zrečah. Živel!

(Od Slov. Bistrice) se nam piše, da so fantje v Spodnji Loznici tovarša z noži tako razmesarili, da bo menda umrl. Šola je stala 8000 fl., 2000 fl je šulverein dal in sedaj lahko 400 otrok zadnja šolska leta vse pozabi, kar so se prva naučili.

(V okrajni odbor ormožki) izvoljeni so gospodje: dr. Geršak, Davorin Čulek, A. Švinger, M. Robič, Ivan Alt, dr. Žižek in Jož. Meško, sami vrli narodnjaki.

(Na Remšniku) bili so misijonarji. Nek liberalni potepuh je skozi okno v spalnico misijonarjev ustrelil, pa hvala Bogu nikogar ni zadel. Ni verjetno, da bi ta hudodelnik bil iz domače fare.

(Celjskej okolici) so celjski ggeggavci po sili vrinoli šulvereinsko „Ortsgruppe“ s sedežem v spodnjej Hudinji. Botri so bili krčmar Jezernik, škojfevaška Okorn in Premšagg,

Fr. Svetel (oj ne svetel) iz Gabrja. Da jih ni . . . , v lastno slovensko skledo pljuvati. Poldoben šulvereinski ples bil je v Pirešicah pri „šoter-Verwegi“; za godca je prišel pragwaldski Hakelberg pa jegov rep Lenko.

(V Lučanah) bo zanaprej vsako prvo sredo v mesci sejem.

(Ljutomerska posojilnica) vabi k občnemu zboru 20. aprila ob 8. uri predpoldnem v šolskem poslopji v Ljutomeru.

(Iz Gornjega grada) se nam piše, da so v noči od 7.—8. aprila blizu Luč v samotno krčmo pri „Strugarji“ vlomili tuji potepuhi, ubili krčmarja, njegovo bolno ženo pa njeno sestro, pokradli, kar so nesti mogli. Kmetje razburjeni so tri klateže sodnji izročili pa se ne ve, so li pravi ali ne!

(V Ojstrem) so rudokopi dela zopet poprijeli se, katero so zaradi preslabe plače bili popustili.

(Na Donačkej gori) so hišico za potnike pozidali ter jo imenovali „Froelich“ v čast bivšemu pridnemu zdravniku v Slatini.

(Iz Savinjske doline.) Dva človeka vže dalje časa po naši dolini posestnike zavarujeta za „graški asekurant“ (kakor pravita) v resnici jih pa zapisujeta k nekemu francoskemu delniškemu društvu. Pa še več bi se njima lahko očitalo. — Toraj pozor!

(Matica slovenska) pozivlja rodoljubne pisatelje, naj jej določijo do konca junija primernih rokopisov za letopis.

(Nekriv spoznan) bil je sodnijski adjunkt g. Langerholz pri sodnji v Gradci; Celjski nemčurji so pričakovali njegovo popolno uničenje — sedaj pa imajo dolgi nos!

Listnica uredništva: Dopisi iz Konjic, Rogaca, sv. Jurija pod Tabrom, o cesarjevič Rudolfovem sadjerejskem društvu itd. so v konfiscirani številki, dopisi od sv. Ane, sv. Križa pri Slatini, gornje-radgonskega okraja, sv. Bolfanka, o bratarni 7 žalostij, iz Avstralije prihodnjic in prilično. Pismo Z. iz Vranskega nam neumljivo.

Loterijske številke:

V Gradci 5. aprila 1884: 17, 50, 16, 69, 8
Na Dunaji „ „ 20, 58, 62, 10, 72
Prihodnje srečkanje: 19 aprila 1884.

Ponudba.

Pri sv. Marjeti podružnici na Dravskem polji 3/4 ure od farne cerkve sv. Janža in 1/2 ure od Maribora je stanišče za duhovnika v pokoji izpraznjeno, obsega 2 sobi, kuhinjo, 2 kleti, tudi gospodarstveno poslopje z vrtom se prida, vrh tega še prostovoljna zbirca po celi fari, ako pri farni cerkvi na mesto g. kaplana zapovedano božjo službo redno opravlja.

Cerkveno predstojništvo sv. Janža na Dravskem polji,
dne 24. marca 1884.

Učenca

v štacuno z mešanim blagom sprejme pri sv. Juriji v Slovenskih goricah trgovec

1—3

Jožef Žagar.

Glasnik slov. slovstva.

Spisal Anton Janežič. — Mehko vezan 20 kr.

Blaže in Nežika v nedeljskej šoli.

Učiteljem in učencem v poskušnjo spisal A. Slomšek. III. natis. Mehko vezano 30 kr.

Stric Tomaž ali življenje zamorcev v Ameriki.

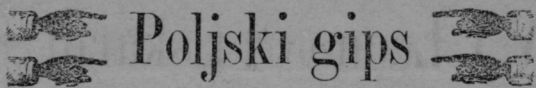
Za Slovence izdelal J. B. s 6 podobami. Mehko vezano 15 kr.

Cerkvene pesmi za šolsko mladež,

drugi zboljšani natis, ker je prvi že močno pošel. Dobivajo se pri

J. LEON-u,

tiskarji v Mariboru, šolska ulica 2.

Poljski gips

z vrečami vred, kakor tudi vsakovrstna semena za travnike in njive, se dobiva po najnižjej ceni pri

Ernest Širci

1—3

v Žavci.

„Jurij s pušo“

Časopis za šalo in satiro.

Jurij s pušo bode naslov novemu humoriščiškemu časopisu, kateri bode, začeni s 1. aprilom t. l. izhajal v Trstu po dvakrat na mesec ter prinašal obilo zanimivega berila in v vsaki številki nekaj lepih slik.

Jurij s pušo narodnjak z dušo in telesom, bode največi in najcenejši slovenski časopis te vrste: Jurij velja za celo tekoče leto samo 2 fl., za pol leta pa 1 fl.

Naročnina naj se pošilja podpisanemu upravnistvu, katero pozivlje slovensko občinstvo najuljudneje k obili naročbi.

Uredništvo in upravnistvo

JURIJA S PUŠO

Via Solitario št. 17. Trst.

2-3

Podpisani zahvaljujem se pristréno vsem, kateri so mojo ljubljeno 2. aprila l. l. umrlo soprogo

Frančiško Vincencijo Mikel,
rojeno Goldner

spremili k večnemu pokoju.

Juri Mikel,
učitelj v pokoji.

Sejem pri sv. Mohoru v Rodnah.

Dne 23. aprila t. l. to je v sredo po beli nedelji bode pri sv. Mohoru v Rodnah blizu Slatine živinski in kramarski sejem. Vabijo se kupci in prodajalci. Zarad živahne trgovine z živino, nadejamo se obilne udeležbe; „sreje“ se ne bode pobiral; potrežba bode povoljna. 1-2

V J. Leon-ovej tiskarni

je ravnokar izišla prav zabavna knjižica pod naslovom:

**Ženitne in svatbine navade
in napitnice**

z godčevskim katekizmom.

Velja s poštnino vred 17 kr.

Izvrstnega brinjevca

se more dobiti v vsaki količini za **en goldinar** liter na mestu pri

Francu Fojkarju

pri sv. Ožbaltu
pod Bischoflack, Oberkrain. 3-4

Gospodarji!

Spomlad je tukaj, in treba bo začeti sejati, tedaj Vam priporočam moja izvrstna **semena**, n. pr. vse sorte

detelje. trave, zelša, gojzdne in sadne peške, mnogo cvetličnega semena i. t. d.

sploh vse, kar se pri nas seje.

Tudi **poljski Gips** se pri meni dobi, tudi cement in vsako špecijsko blago, vse po solidni nizki ceni.

M. BERDAJS,
v Mariboru.

3-4

Posojilnica v Celji

daje na znanje, da se od zdaj uraduje vsaki

torek in petek

predpoldnem od $\frac{1}{2}9$ do $\frac{1}{2}12$ ure

in sicer se v

torek sprejemajo in izplačujejo hranilne vloge in posojila,

petek se pa sprejemajo samo obresti od posojil in pa prošnje za posojila.

Uradnica:

Glavni trg (Hauptplatz) hiš. števil. 105.

Opazka. Hranilne vloge se obrestujejo s $5\frac{1}{2}\%$, to je 5 gld. od 100 gld. na leto in se sprejemajo od vsakega, ali je udruštva ali pa ne.